

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Юлія Боцман

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук М.О. Ткаченко

Складність та комплексна природа виконавського мистецтва, його традиції та особливості функціонування в сучасному музичному житті суспільства зумовлюють змінність поглядів педагогів та музикантів різних поколінь на виконавську діяльність, наповнюючи новим змістом процес музично-виконавської підготовки. Особливого значення набувають нові підходи до якості підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва, зокрема вокального, здатних усвідомлювати відповідальність у вихованні підростаючого покоління та володіти комплексом професійних та загальнокультурних компетенцій.

Практика підтверджує, що інтерес до музичного мистецтва в дітей та молоді переважно виражається в тяжінні до освоєння різних форм вокального мистецтва. Зростає кількість співочих колективів, вокальних конкурсів, організовуються численні вокальні школи, студії, класи в системі загальної, професійної та додаткової музичної освіти, де учнівська й студентська молодь має можливість вибирати для творчого розвитку саме вокальне мистецтво.

Численні дослідження відомих вітчизняних та зарубіжних педагогів-музикантів (Б. Асаф'єв, В. Ємельянов, Д. Кабалевський, С. Людкевич, С. Миропольський, Д. Огороднов, П. Сокальський, Б. Яворський та інші) вказують на особливу роль співу в системі музично-естетичного виховання підростаючого покоління. Дослідники підкреслюють, що вокально-виконавська творчість позитивно впливає на всебічне виховання й освіту, музичний розвиток, впливаючи на емоційну сферу, розвиваючи художній смак, виховуючи естетичну та виконавську культуру.

Формування вокально-виконавської культури передусім пов'язано не тільки з професійними знаннями, уміннями та навичками, що набуваються в класі постановки голосу, роботі над репертуаром, але й з індивідуальною специфікою особистості студента, що складають його пріоритетні професійні та загальнокультурні якості.

Так, науковцями (Е. Баженова, Е. Барвінська, Н. Нургаянова) виокремлено характеристики, що відображують вокально-виконавську культуру майбутнього фахівця. До них відносять: музичність, як розкриття художнього втілення твору, чисте інтонування, художній смак; емпатійність, як уміння власним виконанням викликати співчуття в слухача; сукупність вокально-виконавських знань, умінь та навичок, які сприяють досягненню єдності інтонаційно-образного відтворення вокального твору у відповідності з його характером, стилем та жанром; артистизм, що характеризується образним мисленням та володінням сценічною виразністю; рефлексію, як професійне мислення та уміння оцінити якість власного виконання твору; особистісну професійну позицію, як власне обґрунтоване відношення до вокально-виконавської та педагогічної діяльності.